

LÜHIKROONIKA

1.–4. oktoobril toimus Tartu Ülikoolis Eesti Võrdleva Kirjandusteaduse Assotsiatsiooni 16. rahvusvaheline konverents „World poetry today: Production, translation, reception” („Maailmaluule täna: loome, tõlge, retseptsioon”). Tartusse kogunes 83 luuleuurijat 18 riigist. Konverentsi kuuest peasinejast olid kolm Eestist: Peeter Torop (TÜ, „Translating poetry in the age of new media: Aspects of transliteracy”), Mihhail Lotman (TÜ, „Poetry as semiotic generator”) ja Rein Raud (TLÜ, „Fidelity and form: The limits of poetic licence”). Peeti 20 teemasessiooni ja kaks ümarlauda: ukraina luule tõlkimisest Daniele Monticelli (TLÜ) ja Anna Verschiku (TLÜ) juhtimisel ning eesti luule tõlkimisest Jaanus Valgu (UTKK, TÜ) juhtimisel.

9.–10. oktoobril toimus Tartu Ülikoolis keeleteaduse metodoloogia arendamise ja õpetamise konsortsiumi MEDAL lõpukonverents „Methodological excellence in data-driven approaches to linguistics: New challenges, novel approaches”. Kutsutud esinejad olid Balthasar Bickel (Zürichi ülikool, „Integrating phylogenetic, typological, and neurobiological perspectives on language”), Jennifer Culbertson (Edinburghi ülikool, „Advances in experimental techniques for testing links between human language and cognition”) ja Piia Taremaa (TÜ, „From lexicon to eye-tracking: methodological pathways to understanding the encoding of speed in language”).

14. oktoobril korraldas Eesti Rahvusraamatukogu Tallinnas XX oskuskeele-

päeva konverentsi „Piiblist kõik algas – piiblitõlkest tehisaruni”. Esinesid Tiitu Reimo („Varaste trükikirjade nimetustest ja liikidest”), Annika Viht („Eesti teaduskeele algus varastes piiblitõlgetes”), Rain Mikser („Haridusmõistestik kui keele- ja kultuuritraditsioonide sulatus-ahi: „Haridusleksikoni” koostamise kogemus”), Toivo Maimets („Teadusest eesti keeles”), Silver Vapper („Tehisaru, tehinitellekt ja AI – terminoloogia Metsik Lääs”) ja Sandra Eiche („Tehisaru rakendamine terminitöös riigikaitse ja siseturvalisuse terminite näitel”).

15.–17. oktoobril toimus Wittenbergis konverents „Tsensuur ja tuhk. Keelatud raamatud ja reformatsioon Liivimaal 1525”. Läti, Eesti, Saksamaa ja Taani ajaloolased käsitlesid sündmust, mida peetakse läti ja eesti raamatu- ning keeleajaloo alguspunktiks. Eestist osalesid Jüri Kivimäe („Trükitud mittesaksa missad Lübeckis 1525”), Juhan Kreem („1525 – pöördepunkt Liivimaa reformatsiooni ajaloos?”), Inna Jürjo („Reformatsioon ja Liivimaa rahvakeeled”) ning Tiina Kala („Reformatsiooni varajased edendajad Tallinnas: ametnikud ja jutlustajad”).

16. oktoobril peeti Palmse mõisas raamatuaasta konverents „Baltisaksa kirjasõna”. Esinesid Tiitu Reimo („Ajaloolised raamatukollektsioonid TLÜ Akadeemilise Raamatukogu Baltika osakonnas”), Meele Friedenthal (TÜ, „Jutluskirjandusest ja rahvaharidusest Viljandi koguduse pastori Rötger Beckeri 1644. aastal ilmunud jutlusekogumiku „Linteum Exorcisticum, oder der Bantuch” näitel”), Susanna Murel (Virumaa Muuseumid, „Hans von der Pahleni mereretk. Päevik”), Tiina-Mall

Kreem (Baltisaksa Kultuuri Selts Eestis, „Baltisaksa eksliibris: omanikumärgist mälestusmärgini”) ja Viljar Vissel (Virumaa Muuseumid, „Raamatukogutoad mõisates – kujunemine, mööbel, prillid”).

17. oktoobril korraldas Tartu Ülikooli Narva kolledž hõimunädala kirjanduskonverentsi „Vabaduse kontsept Ida-Euroopa kirjandustes VIII”. Konverents oli pühendatud ungari kirjaniku Mór Jókai 200. sünniaastapäevale. Ettekanne- tega esinesid Szilárd Tibor Tóth, Stephan Johannes Dudeck, Jaan Õispuu, Piret Norvik, Sergey Dyukin, Jaan Bärenson, Anna Makeev ning Madis Arukask.

20. oktoobril toimus Eesti Lastekirjanduse Keskuses (ELK) seminar „Laps kirjanduses 13. Vete lood: sinihumanitaarne pilk lastekultuurile”. Ettekan- ded pidasid Ene-Reet Soovik (TÜ, „Mida küsib sinihumanitaaria?”), Mare Kõiva (EKM, „Sinised merelehmad ja tähised hobused”), Jaanika Palm (ELK, „Merest eesti lastekirjanduses”), Krista Kumberg (Lääne Maakonna Keskraamatukogu, „Pervik ja meri”), Elle-Mari Talivee (UTKK, „Noorteromaanid ja teismeliste suhted veega”), Marko Mägi (TÜ, „Lapse- põlveni vesises lood(t)uses ehk vee-elu ja -ilu kajastamise keerukus”), Mark Antonius Puhkan („Kunstniku rollist loodus- teadusliku sõnumi vahendajana”) ja Kas- par Jancis („Vesi minu loomingus”).

20.–21. oktoobril peeti Eesti Kirjandus- muuseumis Eesti raamatuteaduse XXX konverents ehk Oskar Kallase päev. Marju Lauristin tutvustas lugemisuuringu kokkuvõtteid ning Tiit Hennoste kõneles raamatust ja lugejast. Aavo Koka juhitud aruteluringis „Kes vastutab raamatute tuleviku eest?” osalesid Kaie Holm, Martin Öövel, Krista Kaer ja Janika Kronberg. Tei- sel päeval pidasid ettekandeid Aivar Põld-

vee („Masingu lugemismasin”), Ave Pill („Mihkel Jürgens ja Juhan Kangur – kaks XIX sajandi suurt eesti raamatusõpra”), Tiiu Reimo („Vana raamat ja lugeja”), Ave Mattheus („Lugev talupoeg XIX sajandi teise poole Eestis – raamatuhuvist, lugemisharrastusest ja talurahva raamatu- kogust perekond Pruuli arhiivi näitel”), Kärri Toomeos-Orglaan, Liina Saarlo („Lugemise jälgi rahvaluuletekstides”), Katre Kikas („„Tuhat tänu saadetud raamatute eest”. Raamatud Matthias Johann Eiseni ja tema rahvaluule kaastöölise kirjavahetuses”), Ilmar Vaaro („Kirjas- tus Loodus lugejaid peibutamas”) ja Reet Bender („„Gutes Schrifttum für unsere Jugend”. Baltisaksa laste- ja noortekirjan- dusest pärast Teist maailmasõda”).

24. oktoobril korraldati Eesti Keele Ins- tituudis folklorist Pille Kippari 90 aasta juubelile pühendatud pidulik seminar. Ettekanne- tega astusid üles Tiiu Jaago, Katre Kikas, Risto Järv, Marju Kõivupuu, Mare Kõiva ja Jaan Õispuu.

31. oktoobril toimus Võrus Võru Instituudi sügiskonverents „Põliskeeled ja -kultuu- rid muutuste ajal”. Osalesid Piia Post („Kliima muutuminõ: miä om täämbä ja miä tulõ hummõn”), Enn Ernits („Vad- jalaste hääbumisest ajaloo lainemõllus”), Tobias Weber („Kraasna maarahvas ni näide kujotaminõ läbi ao”), Karl Pajusalu ja Uldis Balodis („Loodusnimed lääne- meresooime kohanimesedes Lätis”), Vla- dislavs Malahovskis („Issues of Latgalian identity in emigration after World War II”), Hipp Saar („Võro kiil nõvvokogodõ ao koolin ja ütiskunnan”), Kadri Ugur („Koolilatsi ja oppajidõ arvamiso võro keele pruukmisõ kottalõ projekti „Uma- kultuur mi ümbre” piluutkuulõn”), Helen Plado ja Mariko Faster („Võro ja seto kee- len lugõminõ – ku hulga ja midä?”).